

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicoło d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L 1.000
Letna naročnina . . . . . L 2.000
Letna inozemstvo . . . . . L 3.000
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 39 (812)

Gorica - četrtek 24. septembra 1964 - Trst

Posamezna številka L 40

Gre za važno vprašanje

Slovenske šole v Italiji so uzakonjene. Za njih redno delovanje pa manjka še to in ono, zlasti primanjkujejo učbeniki. Tisti, ki jih je izdala Zavezniška uprava takoj po vojni, so nekateri pošli, drugi pa so bili dokaj v naglici sestavljeni in zato niso najboljši. Povečini si profesorji pomagajo z razmnoženimi na ciklostil. Toda prej ali slej mora priti naša šola do tiskanih učbenikov. V Italiji država ne zalaga učbenikov, kot je bilo v navadi v stari Avstriji in sedaj v Jugoslaviji, temveč učbenike izdajajo privatne založbe v soglasju z državnim programom in profsorski zbori so tisti, ki ob koncu leta odločajo, katere učbenike izmed številnih na trgu bodo rabili v šoli naslednje leto.

Taka je praksa na italijanskih šolah. Za slovenske bi veljalo isto, ko bi imeli kako knjižno založbo, ki bi hotela tiskati šolske knjige za slovenske šole. Takega mecena se zdi, da med nami ni, čeprav smo mnenja, da bi se potrební kapital mogel zbrati, če bi bila dobra volja pri tistih, ki trdijo o sebi, da jim je mar le blagor naše manjšine. Toda te dobre volje ni, zato so zlasti šolniki na Tržaškem začeli zagovarjati misel, naj bi se na slovenske šole v Italiji vpeljali učbeniki iz šol v Sloveniji. Državna oblastva bi temu ne nasprotovala, ker je v duhu medsebojnih dogovorov med Italijo in Jugoslavijo. Toda mnogi šolniki imajo zoper tako prakso resne pomisleke. Take pomisleke sta v Mladiki iznesla dr. Skerl in prof. Sab. Pravita namreč, da so vsaj nekateri v Sloveniji tiskani učbeniki za naše šole neuporabni, ker so politično poravnani in znanstveno neresni.

Kdor se še spominja, kakšni so bili šolski učbeniki pod Italijo za časa fašizma in v Nemčiji za časa nacizma, se trditvam obeh omenjenih profesorjev ne bo čudil. Vse diktature brez izjeme hočejo iz šole napraviti propagandno sredstvo za svoj režim in za svojo ideologijo. V tem smislu so sestavljeni tudi šolski učbeniki v takih državah. Jugoslavija ni v tem nobena izjema. Če kdo ne verjame, naj pregleda nekatere novejšje učbenike iz Slovenije o slovenskem slovstvu, o spoznavanju narave, o zgodovini i. dr. Potrčil bo, da so ideološko in politično poravnani in znanstveno neresni. V Jugoslaviji mora šolnik trditi, kar trdi učbenik, ker je tega potrdila šolska oblast, kot se je godilo v Italiji pod fašizmom. V demokratični Italiji pa tega ni. Tu imajo profesorji možnost, da nemoteno predavajo vso resnico, kakor jo poznajo, in učenci se morejo informirati tudi izven šolskih učbenikov o določenih vprašanjih in zgodovinskih dejstvih. Zato bi taki učbeniki bili samo v napoto in bi delali zmedo in tudi pohujšanje. Vsled tega bi morala posebna komisija profesorjev, v kateri bi bili zastopniki raznih ideoloških struj, pregledati šolske učbenike v uporabi v Sloveniji in predlagati profsorskim zborom tiste, ki so za naše razmere v demokratični državi sprejemljivi, druge pa naj bi tukaj sestavili in natisnili. Morda bi mogla v tem oziru država napraviti izjemo in sama založiti učbenike, kot je to naredila Zavezniška šolska uprava.

Za tako rešitev seveda ni Primorski dnevnik, ki bi na naših šolah najrajši videl vso slovensko partizansko in pionirstvo, kakor njega dni »balillo« in »vanguardiste«, duceja in furerja, samo z drugimi imeni. In vse to zabeljeno z raznimi idiotizmi o človeku-živali, o Kristusu - zgodovinski bajki, o »bogu«, ki ga je znanost razkrinkala, in podobnem. Vse to bi Primorski rad videl na naših šolah, zato se je dne 17. septembra razhudil na prof. Saha in dr. Skerla in na tiste starše, ki so protestirali, da ne marajo takih učbenikov za svoje otroke. Vemo pa zakaj tako: Gre jim za laicistično vzgojo na slovenskih šolah, kakor so jo vpeljali v svojih zavodih. To jim ne bo uspelo, pa naj še tako brusijo svoje jezike.

Kongres Krščanske demokracije

Kongresi Krščanske demokracije — kot sploh kongresi vseh političnih strank — so važni mejniki, na katerih podajo obračun o preteklem delu ter določijo politične smernice za bodočnost. Kongresi Krščanske demokracije so važni še zato, ker je ta stranka največja v Italiji in nosi največ odgovornosti, pa tudi bremen za državno notranjo in zunanjo politiko.

Letošnji kongres Krščanske demokracije — bil je v Rimu v palači EUR — je moral pregledati pot, ki jo je prehodila stranka od zadnjega kongresa v Neaplju, utrditi svojo notranjo edinost, razpravljati o najprimernejših ukrepih za pobijanje gospodarske krize ter potrditi ali zavreči politično smer, ki jo je za poskus in v dokaz dobre volje nakazal neapeljski kongres, to je politiko in vlado sredinske levice s sodelovanjem Italijanske socialistične stranke.

Predaleč bi nas zavedlo, če bi hoteli podati vsebino vseh govorov, tudi najvažnejših, ki so obravnavali omenjena vprašanja. Upoštevati je treba, da je Krščanska demokracija po De Gasperijevi smrti razdeljena v več struj, tako da je že skoro nekakšna koalicija štirih strank, ki slonijo na krščanskem svetovnem nazoru, glede politične taktike pa mislijo nekoliko drugače in tudi glede gospodarske ter socialne politike se v nekaterih točkah razlikujejo.

Tudi na kongresu v Rimu so prišle do izraza vse štiri struje. Vsaka je predložila v razpravo svoje resolucije. Pri glasovanju ni dobila nobena sama absolutne večine. Najmočnejši so tako imenovani morodorotejci, h katerim spadajo strankin tajnik Rumor, predsednik vlade Moro, minister Colombo, Piccoli in drugi. Približno enaki sta Fanfanijeva skupina ter skupina sindikalistov in na zadnjem mestu je tako imenovana sredinska skupina, katero vodi bivši ministriški predsednik Scelba in bivši minister Gonella. Pripomniti je treba, da je sredinska skupina od neapeljskega kongresa napredovala in dobila dva svetovavca več v glavni odbor (Consiglio nazionale). Na splošno lahko rečemo, da se je strankina enotnost kljub živahnim razpra-

vam na rimskem kongresu utrdila. Nad 88% glasov so dobile prve tri struje, ki zagovarjajo sredinsko-levičarsko politiko, ki je bila s tem potrjena in jo bo stranka nadaljevala. Proti njej je nastopila samo Scelbova skupina, ki pa je dobila samo 11 in pol odstotka glasov. In še nekaj je treba omeniti. Med razpravo so zastopniki raznih struj z izjemo Donata Cattina z močnim poudarkom opozarjali na komunistično nevarnost. Ker je bil med njimi tudi Rumor, ki bo prav gotovo izvoljen za novega strankinega tajnika, lahko pričakujemo, da bo Krščanska demokracija dobila svoj stari elan in vodila odločno ter preudarno borbo proti komunizmu. S tem bo verjetno ohranila v svojih vrstah tiste ljudi, ki so jo začeli zapuščati, ker niso več videli v njej nekdanjega stebra demokracije in jeza proti komunistični nevarnosti. Tudi glede gospodarskega programiranja, ki je glavna točka, na kateri sloni sodelovanje s socialisti, se je Krščanska demokracija postavila na zmerno stališče. Končno politično smer bo stranka zavzela šele takrat, ko bo izvoljeno predsedstvo glavnega odbora. Iz srca želimo, da bi ta največja stranka našla res pravo pot in edinost ter ohranila državi krščansko in demokratično omiko in ji omogočila gospodarski ter socialni napredek v miru.

Zakonski odlok o kmetijskih pogodbah

Poslanska zbornica je z 286 glasovi proti 194 odobrila novi zakonski osnutek o kmetijskih pogodbah. V prehodni določbi je rečeno, da novi zakonski odlog stopi v veljavo takoj po objavi v »Uradnem listu« in da velja tudi za delitev pridelkov v tekočem letu.

Zakonski odlok je zelo dolg in vsebuje dosti podrobnih določil. Naše bravce bo gotovo zanimala njegova glavna vsebina, katero vsebuje člen 3, ki pravi: Z dnem, ko stopi v veljavo ta zakonski odlok, se ne morejo več sklepiti nove spolovinarske pogodbe. Pogodbe, sklenjene po tem datumu, so nične in neveljavne, toda neveljavnost ne velja za čas, ko se je pogodba izvajala. Ne smatrajo

se kot nove spolovinarske pogodbe tisti dogovori, ki so sklenjeni z namenom, da povečajo obstoječe spolovinarske zemljišče v korist spolovinarjeve družine ali za izboljšanje obratovanja.

Clen 14 pa določa, da so že obstoječe spolovinarske pogodbe prisilno podaljšane do nove odredbe. Kljub temu pa lahko spolovinarji odstopijo od pogodbe s šestmesečno odpovedjo. Le lastniki zemljišč dejansko ne morejo odpovedati pogodbe.

Zakonski odlok predpisuje tudi novo razmerje pri razdeljevanju pridelkov odnosno izkupička za prodane pridelke, in sicer tako, da spolovinar ne sme dobiti manj kot 58 odstotkov pridelkov, odnosno izkupička, medtem ko je doslej dobil manj in je bilo treba določeni odstotek dati na stran za razne tehnične izboljšave, kar je zdaj odpravljeno in je razumljivo, saj bo spolovinarstvo prej ali slej v celoti odpravljeno.

Razumljivo je, da je zakon o kmetijskih pogodbah naletel na nasprotovanje veleposestnikov. Kmetje bodo lahko v celoti zadovoljni le, če jim bo država dala na razpolago dovolj kredita za plačevanje odškodnine in racionalno obdelovanje zemlje, ki bo postala njihova last.

IZ MEDNARODNEGA SVETA

NASKOK NA GLASOVE V ANGLIJI

Na Angleškem bodo 15. oktobra parlamentarne volitve. Nastopile bodo tri stranke: konservativci, laburisti in liberalci. Doslej se je zdelo, da so laburisti že na konju, ker Angleži nimajo radi, da je ena stranka dolgo na vladi. Laburisti so predložili javnosti lep program, ki so ga ocenili konservativci za »jedilni list brez cenika«, češ da ni denarja za izvedbo laburističnega programa. Konservativci pravijo volivcem: zdaj nam gre precej dobro. Če boste glasovali za laburiste, se bo vlada menjala in takšna stvar bi bila nevarna. V zunanji politiki so konservativci za lastno angleško atomsko orožje, laburisti pa ne.

POMORSKI SPOPAD PRI TONKINGU

V Tonkinškem zalivu so se štiri nezna-ne, a dobro znane ladje nevarno približale dvema ameriškega rušilcema. Na mednarodno dogovorjene opozorilne strele niso odgovorile in zato so Amerikanci nasuli nekaj granat v smer, ki jo je pokazal radar. Hujšega menda ni bilo, pač pa se je vnovič razgrelo ozračje, kar je nevarno, saj je napetost v tem delu sveta že na višku.

CIPER

Okrog Cipra je vsak teden dosti novega, le takšno novico zaman čakamo, da bi naznaila, da je na tem otoku končno le zavladal mir. Morda je vredno omeniti, da se je celo grška vlada naveličala spletkarjenja, ki ga uganja Makarios, mož, kateri je popolnoma pozabil, da je pravoslavni nadškof. Kaže, da ga je preslepil fanatizem. Ko je bil na razgovorih v Atenah, mu je izprašal vest predsednik vlade Papandreu. Povedal mu je dve stvari: Zdaj je na Cipru gospodar Makarios. Če pa se bo otok združil z Grčijo, bo grška vlada odločala o njem in o tamkajšnjih vojaških oporiščih, in sicer v okviru svojih zavezništva. Potem mu je dejal, da sicer lahko ljubimka z Moskvo, če hoče. Toda če bo sklenil zavezništvo s komunističnimi državami, se bodo pota med Grčijo in Makariosom ločila.

DE GAULLE V JUŽNI AMERIKI

Francoski državni poglavar general De Gaulle je odletel na večtedenski obisk v Južno Ameriko. Njegov namen je obiskati vse države Latinske Amerike, da utrdi z njimi gospodarske in trgovinske odnose. Trdijo, da hoče general tudi na tem področju zemlje tekmovali s severnimi Amerikanci.

MALTA NEODVISNA DRŽAVA

Pretekli ponedeljek je otok Malta postal neodvisna država. Malta je otok nekako v sredini Sredozemskega morja. Zato je bil vedno važna strateška točka. To se je pokazalo tudi v zadnji vojni, ko so imeli Angleži na Malti svoje trdno vojaško oporišče v boju zoper Italijo in Nemčijo v Sredozemskem morju. Sedaj se je pa strateška važnost Malte zmanjšala zaradi novih atomskih orožij in raketnih izstrelkov. Malto so imeli v posesti od Napoleonovih časov dalje Angleži, ki so iz nje naredili svojo kolonijo. Po zadnji vojni so pa tudi Maltežani začeli zahtevati neodvisnost. To so sedaj dobili. Ostali pa bodo še nadalje v sklopu angleškega Commonwealtha. Angleško kraljico bo zastopal poseben guverner.

Poroka grškega kralja

V petek 18. septembra se je v grški prestolnici vršila sijajna poroka grškega kralja Konstantina s holandsko princezino Ano Marijo. Enaindvajset topovskih strelov je zaznamilo Grkom, da imajo svojo kraljico, najmlajšo kraljico na svetu, 16-letno Ano Marijo.

Približno en milijon Grkov je od vseh strani države privrelo v mesto, da prisostvuje izrednemu dogodku. Mnogi so nač prečuli na ulicah, da bi si zagotovili najboljše prostore ob mimohodu slavnostnega spreveda. Kralji in kraljice, principi in princezine ter najvišji predstavniki plemenašev so spremljali mladega grškega kralja k poroki. Pred baziliko Marijinega oznanjenja je kraljevski par pozdravil patriarh Krizostom, ki je nato v baziliki, obkoljen po nešteti visokih cerkvenih dostojanstvenikih izvodil dolge obrede pravo-slavne poroke.

Hruščev Kitajcem...

Sovjetski ministrski predsednik Hruščev se je prejšnji teden zelo znesel nad kitajskimi komunisti, s katerimi je menda do smrti skregan. Pri njem so bili na obisku japonski socialistični parlamentarci. Po stari navadi jim je pripovedoval razne stvari in prodajal svoj skrahiran komunizem. Povedal pa je tudi tisto, kar mu je najbolj na srcu in mu greni življenje. Spravil se je na Kitajce, ki zadnje čase vsebolj dvigajo glas, da jim morajo Rusi vrniti ozemlje, katero so jim bili izrgali ruski carji. Zahtevajo poldrugi milijon kvadratnih kilometrov, kar tudi za Sovjetsko zvezo niso mačje solze. In Hruščev se je postavil na vse štiri ter rekel: Vsak kitajski poskus za nasilno spremembo meje s Sovjetsko zvezo bi povzročil vojno. Ako boste prekoračili našo mejo, je zagrozil Kitajcem, boste prejeli zasluženi odgovor. Vaše zahteve so podobne zahtevam Hitlerja, ki je hotel imeti »življenjski prostor« za Nemce.

Da bi svojo grožnjo bolj podkrepil, je povedal, kako je bil v nekem znanstve-

nem središču, kjer so mu pokazali novo sovjetsko orožje z neomejeno močjo, ki lahko uniči človeštvo. Tako je namignil Kitajcem: nič ne zaleže, če vas je 700 milijonov, kajti mi vas lahko na mah vse uničimo.

Toda po svetu je nastal preplah, pa tudi radovednost. Kakšno novo orožje neki imajo Sovjeti? Znanstveniki so si belili glave in ugibali to in ono. Postavili so razne domneve, toda nobena se jim ni zdela verjetna. Končno jih je rešil dvomov Hruščev sam, ki je povedal, da ga Japonci niso dobro razumeli. Res je govoril o novem strašnem orožju, ni pa rekel, da bi imelo neomejeno moč in da bi lahko uničilo vse človeštvo. Sicer pa takšno novo orožje ni potrebno. Sovjeti in Amerikanci imajo dovolj orožja, da z njim ugonobijo vse, kar živi na naši zemlji. Upajmo, da se to ne bo nikdar zgodilo. Na to upajo celo Kitajci, ki živijo Sovjete, čeprav vedo, da jih lahko v petnajstih minutah pošljejo na drugi svet.

ROMAN RUS

PRVI TEDEN TRETJEGA ZASEDANJA II. VATIKANSKEGA KONCILIA

Dne 15. septembra 1964 se je pričelo v baziliki sv. Petra z 80. generaino kongregacijo tretje zasedanje koncilja. Sveto mašo je daroval škof Vanuytuen, ki je ta dan proslavljal 40-letnico škofovske posvečitve. Knjigo evangelijev je izpostavil glavni koncilski tajnik msgr. Felici. Koncilski dela je vodil moderator kardinal Agagianian. Po sveti maši je spregovoril vodja koncilskega predsedstva kardinal Tisserant, ki se je zahvalil koncilskim očetom za vse njihovo dosedanje delo in se spomnil tistih, ki so umrli v razdobju med drugim in tretjim zasedanjem. Posebej je omenil tiste škofove, ki so bili šele zadnji čas imenovani in so zato prvi prišli na koncil. Nato je povabil navzoče, naj izpolnijo željo svetega očeta in povečajo molitve in spokorna dela za dober uspeh koncilja. Dalje je podčrtal, da koncil nima namena določiti novih doktrinalnih resnic, marveč pospešiti pastoralno akcijo katoliške Cerkve. S tem kriterijem so bili izdelani osnutki in tega kriterija se morajo držati v teku koncilskih razpravljanih.

Koristno je poudariti, tako je pripomnil kardinal Tisserant, da zelo mnogo škofov na vseh delih sveta iskreno želi, da bi se ekumenski koncil zaključil s tretjim zasedanjem. To zahteva velika škoda, ki izhaja za škofije zaradi dolge odsotnosti njihovih pastirjev. Zato je potrebno, da se koncilski očetje izognejo vsemu, kar bi povzročalo izgubo dragocenega časa, zlasti da se vzdrže vsakega ponavljanja. Vse, kar sem dejal v pogledu konca koncilja, tako je nadaljeval kardinal Tisserant, pa je samo želja in ne ukaz. Končno je vse opozoril, naj pazijo na dolžnost tajnosti o vsem, kar se razpravlja na koncilu.

Za obvestili kardinala Agagianiana in tajnika koncilja msgr. Felicija so koncilski očetje takoj prešli k razpravi, in sicer so začeli z deli tam, kjer so lani prekinili. Na vrsto je prišlo 7. poglavje osnutka o Cerkvi, katero govori o našem končnem poklicu in o nebeški Cerkvi, to je tako imenovano eshatološko kraljestvo božje.

Med razpravami o tem poglavju velja omeniti opombe kardinala Suenensa, ki je govoril o kanonizaciji svetnikov. Med proglašeni svetniki, je dejal, bi morale biti zastopane vse družbene kategorije in vsi narodi vernikom v zglede in posnemanje. Obstaja pa, nasprotno, veliko nesorazmerje v tem oziru. Redovniki so imeli od osmega stoletja dalje 85% kanonizacij, 90% vseh kanonizacij pa je šlo v račun 13 evropskih narodov. Cerkve pa je za vse vernike in zato morajo biti zgledi svetosti univerzalni. Sedanji postopek za kanonizacijo je prepočasen in predrag. Potrebno je 50 do 80 let, da kdo pride na oltar; to je v veliko škodo vernikom, ki ne morejo tako častiti in se zgledeovati ob vzornikih, ki bi bili prav v tistem času potrebni. Dalje je predlagal kard. Suenens, naj bi del postopka za proglašenje svetnikov in blaženim prepustili škofovskim

konferencam. Svetnike naj bi častili v vsej Cerkvi, blažene pa v določenih pokrajinah.

V dveh dneh so končali z razpravami o eshatološkem kraljestvu božjem in presli k naslednjemu poglavju, ki govori o Mariji Devici. Tu so se koncilski očetje dalj časa zadržali in poudarili posebno, naj se Mariji prizna naslov »Mati sv. Cerkve«.

V petek 18. septembra so končali razpravljati o Materi božji in so takoj prešli na nov osnutek o pastoralnih dolžnostih škofov.

Istodobno pa so očetje glasovali o prvih poglavjih osnutka o Cerkvi, ki so jih že lani predebatirali.

Dogovor med Cerkvijo in državo na Madžarskem

Veliko zanimanja je povzročila v mednarodni javnosti vest o dogovoru, ki sta ga sklenila Cerkve in država na Madžarskem. Za Sveto stolico je podpisal dogovor msgr. Casaroli, ki je tudi vodil pogajanja, za madžarsko vlado pa minister Prantner.

To je prvi dogovor, ki ga je podpisala Sveta stolica s kakšno komunistično državo. Takoj je treba pripomniti, da je ta dogovor posebne vrste, saj ne ureja vseh vsebinskih vprašanj in tudi nima nobene oblike, ki so se doslej ustalile v diplomatski praksi. Je nekaj vmes med »modusom vivendi« in konkordatom. V uvodu je rečeno, da sta Cerkve in država ugodili nekatera vprašanja ter sprejeli določene obveznosti, nekaterih vprašanj pa še nista uredili. Med urejena vprašanja spadajo sledeča: 1. Duhovniki in škofje bodo prisegli zvestobo domovini. 2. Cerkve potrudi imenovanje šestih škofov, ki jih je bila vlada imenovala, odnosno postavila na izpraznjene škofije. Ta imenovanja so bila že potrjena in škofje so lahko odpotovali v Rim na vatikanski koncil. 3. Vlada se obvezuje, da bodo lahko škofje in duhovniki svobodno izpolnjevali svoje poslanstvo. 4. Škofje bodo lahko vodili svobodno dopisovanje s Sveto stolico. 5. Svoboda verskega pouka v cerkvah in šolah. Kakor se je pozneje izvedelo, ta točka še ni povsem jasna in razčiščena ter bo predmet nadaljnjih pogajanj, kajti oblastva pri pouku verouka zelo rada nagajajo.

Cerkve je doslej večkrat urejala nekatera vprašanja, ki se ne tičejo verskega nauka ali morale, z državno oblastjo, da bi se odpravilo nepotrebno trenje med svetno in cerkveno oblastjo. Pogodbe, s katerimi so ta vprašanja urejali, se imenujejo konkordati. Dogovor med Sveto stolico in madžarsko vlado je veliko manj kot konkordat, čeprav se tiče tudi nekaterih praktičnih vprašanj. Ni še rešeno

Angleščina pri sveti maši

Vedno nova obvestila o uvedbi narodnega jezika v liturgiji prihajajo iz raznih delov sveta. Avstralski škofje so določili, naj se uporablja angleščina pri celi sveti maši, razen v kanonu. Prav tako v bogoslužju velikega tedna, pri delitvi zakramentov in zakramentalov. Tudi v Združenih državah Severne Amerike so vpeljali angleščino. V veljavo bo stopila na prvo adventno nedeljo, 29. novembra. — Škofje na Novi Zelandiji so tudi vpeljali angleščino v bogoslužje. S prvo adventno nedeljo bodo vpeljali narodni jezik v bogoslužje na Malti. — Za Indijo je kardinal Gracias odločil, naj se pri sveti maši, razen v kanonu, uporabljajo lokalni jeziki. To bo prišlo v poštev že pri prihodnjem svetovnem euharističnem kongresu.

Mohorjevi družbi v zagovor

Vsakotoliko se kje oglasi kak pisatelj, ki vrže kamen na Mohorjevo družbo v Gorici in v Celovcu. Pred nekaj tedni smo zopet brali očitke, da ti dve ustanovi »iz nerazumljivih razlogov dosledno zanemarjata slovenske avtorje...«

Ceprav nas nihče ni naprosil, naj ti dve naši ustanovi branim pred očitki, se nam vendar zdi prav, da spregovorimo besedo v pojasnilo, zakaj ti dve naši založnici »zanemarjata slovenske avtorje,« kot trdi neki tednik.

Predvsem kdo dela očitke? To so pisatelji, ki o sebi trdijo, da hočejo gojiti med Slovenci »vrhunsko umetnost«, biti med avantgardo, korakati vstric s sedanjo literaturo v velikem svetu.

Prav! Kdor se čuti poklicanega in zmognega, da stopa po vrhunskih poteh Parnasa in hoče gojiti čisto umetnost, biti med avantgardo in stremljenju po novem pripovedništvu, to lahko dela. Nihče mu ne brani, toda naj ne očita, če mu takšnih njegovih proizvodov obe Mohorjevi močeta založiti, in to iz enostavnega razloga, ker ti dve ustanovi nimata v svojem programu podpiranje vrhunske in avantgardistične umetnosti. Po svojem namenu obe Mohorjevi skrbita za izdajanje takih knjig, ki so preprostu ljudstvu v pouk in v zabavo in ki so obenem zgrajene na krščanskem svetovnem naziraju. Dela vrhunskih pisateljev pa vemo, da so taka, da zahtevajo izobražene bralce. O tem nam priča revija Meddobje, ki se nikakor ne more razširiti med večje število naročnikov, ker pravijo, da je »pretežka«. Mohorjevi družbi bi zato grešili zoper svoj namen, ako bi med bralce pošiljali taka »pretežka« dela, ki bi jih le redki razumeli in uživali.

Drugič: Ena ali druga družba bi lahko izdajala take umetniško visoko kvalificirane knjige za črni krog ljudi. V preteklosti se je to vsaj v Sloveniji tudi dogajalo. Toda danes ni nobena skrivnost, da je zlasti Goriška Mohorjeva družba gospo-

barsko zelo šibka in da bi založba knjige, ki bi se ne prodajala, družbo gospodarsko uničila.

Ali želijo to tisti gospodje, ki delajo očitke?

Tretjič: Ni res, da bi Mohorjevi družbi dosledno zanemarjali slovenske avtorje. Kolikor vemo, so v odborih obeh družb vedno dajali prednost domačim avtorjem pred tujimi, če so le dela odgovarjala namenu družbe. Tako nam je znano, da bo letos Goriška Mohorjeva družba izdala izvorno delo domače pisateljice, ki živi na Goriškem, ker je ponudila povest, ki odgovarja namenu družbe.

Krivično je torej očitati, da Mohorjevi družbi »dosledno zanemarjata slovenske avtorje,« ker to ni res; res pa je, da nekaterih del, tudi domačih, ne moreta izdajati med svojimi rednim knjigami, ker bi si odtujili naročnike. Za izredne izdaje pa vsaj Goriška Mohorjeva nima kapitala. Zato je prav, da so v Trstu ustanovili posebno založbo, ki bo zalagala taka umetniško visoko kvalificirana dela.

(r+r)

Relikvija sv. Andreja se vrača v Grčijo

Sv. Andrej apostol je umrl kot mučenec v mestu Patrasu v severnem Peloponezu. Zato velja za posebnega zaščitnika Grčije in grškega naroda. V mestu Patrasu so hranili kot dragoceno relikvijo njegovo glavo. Ob turških vpadih v Grčijo so pa prenesli njegovo glavo v baziliko sv. Petra (1462) z namenom, da jo bodo v bolj-ših časih zopet vrnil Patrasu. To se bo zgodilo te dni, ko je sv. oče Pavel VI. ukazal, naj se dragocena relikvija vrne Grkom.

Vrnitev relikvije se bo zgodila s posebnimi slovesnostmi. Prenesla jo bo posebna delegacija, kateri bo načeloval kard. Bea. Te dni se vrši javno čiščenje sv. relikvije v cerkvi S. Andrea della Valle v Rimu. V sredo so jo počastili koncilski očetje in sam sv. oče pri Sv. Petru, kjer je bila posebna maša v čast sv. Andreju. Dne 25. septembra bo prišlo posebno odposlanstvo iz Patrasa, katero bo sprejel v posebni audienci sv. oče. V soboto 26. t. m. bosta obe odposlanstvi odpotovali s posebnim letalom in relikvijo v Patras. Tam bodo glavo sv. Andreja prenesli v slovesni procesiji v katedralo. V nedeljo bodo imeli slovesno sv. mašo. Papeško odposlanstvo bo še isti dan odpotovalo v Atene, da se pokloni atenskem patriarhu Chrysostomu. Ta poteza sv. očeta je naletela na zelo ugoden odmev v Grčiji, zato upajo, da se bo tudi atenski patriarh odločil in poslal svoje opazovalce na koncil.

Versko stanje na Poljskem, Madžarskem in Češkoslovaškem

V nasprotju z ostalimi državami za železno zaveso uživa Cerkve na Poljskem še vedno precej svobode. Zaslugo za to ima poljski narod, ki je ostal veri neomajno zvest. Tam ljudje še vedno pokleknejo na cesti, če nese duhovnik mimo Najsvetejše k bolniku. Starši v veliki večini še vedno pošiljajo otroke k verouku. Nedeljska služba božja je dobro obiskana. Nekdaj poljedelska država se vedno bolj spreminja v industrijsko. Vse bo sedaj zaviselo od sposobnosti cerkvenih krogov, da tudi ta novi delavski sloj ohrani zvestega Cerkvi. Duhovnih poklicev je več kot pred vojno in o kakem duhovniškem pomanjkanju zaenkrat ne more biti govora.

Tudi na Madžarskem se ljudje v verskem oziru dobro držijo. Na zunaj so se vdali režimu, a znotraj so neuklonljivi kot prej. Eden župnikov v Budimpešti je dejal: »Pri meni 80% šoloobveznih otrok obiskuje prostovoljno krščanski nauk. Vsi verniki brez siljenja prispevajo k plačevanju cerkvenega davka. Ob nedeljah imam petkrat službo božjo. Vsakič je cerkev nabito polna.« O kardinalu Mindszentyu pa ljudje še malo vedo. Skoraj deset let bivanja v ameriškem veleposlaništvu ga je ljudstvo odtujilo.

Zelo slabo pa stoji Cerkve na Češkoslovaškem. Čehi (Slovaki so ostali Cerkvi vdani) so bili vedno znani kot oportunisti in mlačni verniki. Brez odpora so se v zadnji vojni podvržili Hitlerju, brez odpora so sprejeli tudi iz Moskve jim vsiljeni komunizem. Število duhovščine je nizko, moč katoliškega episkopata strta, vse cerkvene zadeve nadzira država. Katoliki so oropani vsake možnosti, da se versko udejstvujejo.

Duh ekumenizma na Formozi

Rektor protestantskega semenišča v Tainanu na otoku Formozi dr. Ruang je zaprosil katoliškega škofa te škofije, naj določi duhovnika, ki bo predaval v tem semenišču o katoliški teologiji in zlasti o mariologiji. Škof Lokuang je določil patra Gabriela Ljva. — To bogoslovje obiskujejo presbiterijanci, baptisti in luteranci. Skupno je danes v njem 300 slušateljev.

Najbolj razširjen katoliški tednik v Angliji

Prvo mesto med vsemi katoliškimi tedniki v Angliji ima The Universe, ki ga tiskajo v 304.902 izvodih.

Spomenik Janezu XXIII.

V Loretu bodo postavili spomenik papežu Janezu XXIII., romarju v Loreto. V ta namen so že sestavili poseben odbor in določili razsodišče za najboljši osnutek.

Božja beseda po pošti

Okrog 800.000 Američanom prihaja božja beseda po pošti. Okrog 800.000 državljanov ZDA namreč študira katolicizem s pomočjo verskih dopisnih tečajev. Mnogo teh je katoličanov, ki žele izpopolniti svoje znanje krščanske nauka. Med tistimi, ki so vpisani v te tečaje, so univerzitetni profesorji, znanstveniki, ki proučujejo razna verstva, zasebni poklici, uradniki, delavci, soferji in ljudje, ki iščejo luč in novo pot. Vodstvo 47 katoliških dopisnih verskih šol, ki obstajajo v ZDA, trdi, da je mnogo tudi nekatoličanov, ki se vpišejo v tečaje z namenom, da bi prestopili v katoliško Cerkve, čeprav ni glavni cilj teh šol priprava za prestop v katoliško Cerkve. Ti tečajji služijo najrazličnejšim potrebam. — »Sem luteranka, toda moj mož je katoličan,« tako je pisala neka gospa. »Poročila sva se cerkveno. Spoznala bi rada katoliško Cerkve, da bi lahko katoliško vzgajala svoje otroke, kot sem obljubila.« Neki katoličan se je vpišal v tečaj, da bi privedel znova v katoliško Cerkve nekega katoličana, ki se je oddaljil od nje. V tečaje je vpisanih veliko protestantov, ker bi radi bolje razumeli katoliške kroge. Mnogo je tudi takih, ki so se doslej premalo zanimali za vero in katoliško Cerkve in nimajo dovolj poguma za osebni stik z duhovnikom.

Pomembna kategorija članov teh dopisnih tečajev je sestavljena iz tisočev ka-

toliških otrok, ki imajo zaradi osamitve in velikih razdalj samo na ta način možnost, da si pridobe primerno izobrazbo.

Misijonar z letalom

Bivši francoski vojaški pilot pater Jean Marie Pammes bo prvi leteči župnik v Amaoniji. Z majhnim dvomotornim letalom bo vršil svojo župnijsko pastirstvo na misijonskem teritoriju, ki je velik kakor Svica.

Obilje duhovnikov v Španiji

V letu 1963 je bil v Španiji en duhovnik za 1240 vernikov. 9400 župnij, to je skoro polovica vseh, ima manj kot 500 prebivalcev. 1700 župnij pa je sestavljenih iz manj kot po dvesto družin. — Torej ima Španija skoro preveč duhovnikov.

Latinska Zulu maša

Benediktinski misijonar pri Zulu rodovih v Južni Afriki je sestavil novo latinsko mašo, ki je zgrajena na ljudski glashi tamošnjih rodov. Ljudstvo je novo skladbo tako zelo vzljubilo, da je n. pr. slišati »Agnus Dei« vsepovsod. Pojejo ga služkinje pri delu, pometači po cestah, delavci na zgradbah in na polju, ki vihtijo motike po taktu te skladbe.

Japonski pater Damijan

Na Japonskem je umrl zdravnik dr. Kensuke Mitsuda, ki je bil splošno znan pod imenom japonski oče Damijan. Celo življenje je preučeval gobavo bolezni in prišel do važnih ugotovitev. Sv. krst je prejel leta 1961 in takrat si je izbral ime Damijan v spomin na velikega apostola gobavcev na otoku Molokaju.

Škofije v Italiji

Italija šteje 280 škofij. Največja je milanska, ki šteje nad tri milijone ljudi. Na drugem mestu je rimska škofija z dva milijonoma ljudi. Na splošno so v severni Italiji škofije večje kot v južni. Najmanjše škofije so v Markah in v Umbriji, ki imajo povprečno po 65.000 ljudi. Če vzamemo celo Italijo, pride povprečno na škofijo 182.000 vernikov. Škofje so povprečno precej stari. Le sedem je mlajših od petdeset let, vsi drugi so starejši. Povprečna starost je 65 let. Najstarejši škof je v Gaeti in ima 95 let. — Koncil je zelo priporočil reorganizacijo škofij, ki naj bi ne bile številčno promajhne. V prihodnjih letih je pričakovati, da bo prišlo do precejšnjih sprememb v italijanskih škofijah.

Š slovesnosti škofovskega posvečenja v Logu

SLOVENSKI OKTET V GORICI

Skavtinje na Poncah

Nadvse uspelo gostovanje v Katoliškem domu

Zadnja nedelja je bila za nas vse nekaj posebnega: v Katoliškem domu smo imeli kot gosta »Slovenski oktet« iz Ljubljane. Že sama napoved gostovanja te odlične slovenske komorne skupine je bila povod za veselo pričakovanje in izredno zanimanje med goriškimi Slovenci in ljubitelji petja sploh. In res, dvorana KD je bila za to priliko zopet prenapolnjena. Odziv na koncert, ki ga je organizirala Zveza slovenske katoliške prosvete, je bil res izredno velik in tudi vstopnice so bile v glavnem razprodane že prejše dni.

Spored, s katerim je Slovenski oktet nastopil v Katoliškem domu, je bil zelo pestro sestavljen in široko zasnovan: od klasične polifonije do slovenske umetne pesmi, od slovenskih in jugoslovanskih narodnih pa do folklornih biserov drugih narodov. Morda se je program zaradi tega komu zdel prenatrpan ali preveč raznolik. Naj bo že kakorkoli, moramo pa poudariti, da je prav v tej svoji bogati raznolikosti nudil možnost, da spoznamo oktet v vseh panogah njegovega koncertnega izvajanja.

V prvem delu smo slišali štiri motete našega polifonika *Jakoba Gallusa*. Po vrsti so si sledili moteti »Libertas animi«, »Vae nobis«, »Ascendit Deus« in »Magnum Mysterium«. Preciznost v interpretaciji in zlitost posameznih glasov sta bili glavni odlički tega dela. To se je poznalo zlasti v zadnjih dveh, t. j. v »Ascendit Deus«, kjer je arhitektonska zgradba težja od prvih, in v »Magnum Mysterium«, napisanem za dvojno zborovsko zasedbo. Obe skladbi sta zapustili res silen vtis. Sledila je lahkotna *Willaertova* »Sempre mi rides«, tej pa *Mozartov* »Ave verum«, ki je prežet z globoko versko vsebino, in slišali smo prepričevalno fino interpretacijo. Prvi del je zaključil »Njest svjate« iz pravoslavne liturgije skladatelja *Mokranjca*, iz katerega se je odražala slovesna in obenem ponižna molitev. Kar se polifonije tiče, bi na splošno k temu delu pripomnili, da se lahko v dovršeni izvedbi, kot je oktetova, izognemo nujnim prazninam, ki jih v polifonski glasbi zapolnijo le večje zborovske skupine.

V drugem delu je Slovenski oktet podal umetne pesmi in priredbe slovenskih in jugoslovanskih skladateljev. Religiozno umerjenemu *Foersterjevemu* »Večerni ave« je sledila *Ravnikova* »Kam si šla, mladost ti moja« v zelo občuteni interpretaciji. Tej je sledila *Uroša Kreka* »Marko skače« v zelo originalni priredbi z močnim učinkom, kar je prav vzgalo občinstvo. Drugi del sta zaključili *Mokranjčeva* »VII. rukovet« (venček srbskih) in *Berdovičeva* »Lindjor« (dubroviški ples). V njih se je predvsem odražala močna ritmika, združena z naraščajočim zanosom, lastnim južnoslovanski glasbi. Oktet je v teh pesmih — ki bi sicer zahtevalo veliko zborovsko zasedbo — pokazal vso svojo silnost in glasovno polnost. Pevcji so po vihnem ploskanju dodali še *V. Mirka* »Kolos«.

Po glavnem odmoru so bile v glavnem na vrsti narodne pesmi, najprej slovenske, nato pa drugih narodov. Program je začela *O. Deva* »Flosarska«, kateri so sledile »Ljubavne pesmi iz Režije« v *Simoničevi* priredbi z značilnimi solističnimi vložki. Sledila je vedno lepa goriška »Nocoj pa oh nocoj« v priredbi *F. Venturinja*. Tu smo lahko občutili vso mehko, ki jo lahko izrazijo tako dovršeno zlit glasovi, kot jih ima Slovenski oktet. Zlasti lep je bil lirični tenorski solo. Veselo razigranost je predstavila *Pavčičeva* »Potrkani ples«. Čudovita milina pa je izzvenela iz *Kernjakove* koroške »Mojece«, kjer je dal še poseben poudarek solo (II. tenor). Pesem je moral oktet na splošno željo ponoviti.

Zadnji del, ki je obsegal pesmi tujih narodov, je otvorila italijanska narodna »La Montanara«, ki je bila zelo posrečeno podana. Sledila je slovaška »Ej hora, hora«, kjer smo zlasti občudovali vse glasovne fineše. Zelo toplo je nato občinstvo sprejelo črnski pesmi »Swing low sweet chariot« (duhovna) in »You better mind«, kjer smo prav živo doživljali otožna in vesela čustva ameriške črnske duše. Pravi plebscit pa sta doživeli ruski narodni »Dvanajst razbojnikov« s krasnim basom solo in »Pesem o atamanu Platovu«. Prva je polna verskega razpoloženja s presečo melodijo, druga pa epskega značaja in je kosaške vsebine. V harmoniji glasov (celote kot izrazitih solistov) je prav zaživel ruski človek. Izven sporeda je Slovenski oktet izvajal še koroško »Ah ti puobič...« in svojo »klasično« »Ribniško«, ki je v dvorani že pri prvih akordih sprožila pravi val navdušenja.

Slovenski oktet iz Ljubljane na odru Katoliškega doma

Se enkrat moramo v sklopu dovršenega izvajanja celote podčrtati vloge solistov, zlasti tenorista Janeza Lipuščka in Boža Grošlja, baritona Toneta Kozlevčarja in basa Dragiše Ognjanoviča, ki so dali s svojimi vložki pravi pečat raznim skladbam.

Ob zaključku sporeda sta v imenu ZSKP dve dekletki izročili Slovenskemu oktetu lep šopek gladiol.

Nedeljski koncert je bil za goriške Slovence velik praznik. Takih in podobnih gostovanj in nastopov si v Katoliškem domu še želimo, saj so to dokazali vsi navzoči ljubitelji petja s svojim živim odobravanjem in ponovnim aplavzom. Upamo, da bo Slovenski oktet iz Ljubljane, naš dobrodošli gost zadnje nedelje, kdaj pozneje spet stopil na naš oder!

Andrej Bratuž

Zanimivo potovanje v Rusijo

Kar se je nedavno pripetilo štirim avtobusom italijanskih izletnikov iz Emilije ob povratku z dvajsetdnevnega potovanja po Sovjetski zvezi, je za naše pojme o koeksistenci nekaj nezasižanega. Če bi se kaj takega zgodilo sovjetskim turistom na meji kake zahodne države, bi se mobilizirala vsa sovjetska diplomacija in propaganda. Komunisti in njihovi sopotniki na Zahodu bi zagnali vik in krik. Tako pa pridno molčijo.

Oglejmo si, za kaj gre pravzaprav. Mladji italijanski industrijalec iz Carpija pri Modeni Renato Crotti prireja vsako leto poučno potovanje po komunističnih državah, ki navadno vzbudi precej zanimanja in političnih polemik v Emiliji. Originalnost te pobude je v tem, da se potovanja lahko udeležijo pristaši vseh političnih prepričanj in to povsem brezplačno. Edini pogoj je, da po končanem izletu odkritično izpovejo svoje vtise o tem, kar so videli in slišali. Letos je bilo že tretje potovanje te vrste, ki je v redu potekalo skoro do kraja. Pri izhodu iz Sovjetske zveze na blokih pri Brestu odnosno Tscopu pa se je zgodilo to, nad čemer se je treba zgražati. Tu so avtobusi s skupno 140 potniki morali čakati od pet do sedem ur, predno so lahko nadaljevali pot proti domu. Toliko časa so namreč obmejni organi pregledovali njihove dokumente in prtljago.

To pregledovanje je šlo tako na dolgo in v take podrobnosti, da so potniki dobili vtis, da gre nalašč za šikaniranje. Odvezli so jim vse fotografske negative, jih razvili v zaslišanem laboratoriju ter vse posnetke, ki jim niso bili všeč, zbrisali. Nekateri so odpeljali v posebne prostore, kjer so jih do kože pregledali. Nekega potnika so obtožili, da je slikal vojaške naprave in so mu vse film učičili. Vsem, ki so imeli pri sebi razne notese z beleškami, so jim te odvzeli pod pretvezo, da so si zapisovali cene raznih predmetov in izdelkov. Sli so celo v tako pikolovstvo, da so pregledali in odvili karamelo (bombone) ter pregledali ovratnike na srajcah in šive na jopah ter odprli navlana peresa in počenjali druge neumnosti, ki ni da bi jih tukaj naštevati. Večina izletnikov je priznala, da niti v času vojne niso doživeli tako temeljitega pregleda.

Zanimivo pri vsem tem je dejstvo, da so se teh pregledov na meji izognili vsi komunisti in njihovi pristaši. Zadostovalo je, da so pokazali partijsko izkaznico, da so jih sovjetski obmejni organi pustili pri miru.

VTISI S POTOVANJA

Ob vrnitvi domov so številni izletniki dali izjave o vtisih s potovanja po sovjetskem »raju«. Večina je izjavila, da je bila presenečena nad veliko razliko med plačami in cenami raznih izdelkov, ki si jih sovjetski delavec še zdaleč ne more privoščiti. Po mnenju nekega socialdemokrata je socialna zaščita boljša v Italiji

kot v Rusiji. Mnoge je presenetilo veliko število žensk, ki opravljajo težka dela. Čakanje v vrstah pred trgovinami je običajen pojav za socialistične države. Duilio Franciolini, pristaša PSI je izjavil: »Imam vtis, da sovjetsko ljudstvo skoro radevoljno sprejema te žrtve. Na poljskem, kjer so zemljo vrnili privatnim kmetom, se že javljajo pozitivni sadovi.«

Neki komunistični simpatizer je izjavil: »Že takoj v začetku me je presenetila velika razlika med življenjskim standardom v Astriji ter na Madžarskem. O te, kar sem videl v Sovjetski zvezi, se pohvalno lahko izrazim samo o šolski ureditvi. Presenetilo me je veliko število žensk, ki opravljajo težka dela, pomanjkljiva je socialna oskrba, slaba kakovost predmetov ter zanemarjene trgovine. Ezio degli Esposti, kovinar iz Bologne ter vpisan v KPI, je svoje vtise podal takole: »V Rusiji so nas toplo sprejeli. Življenjski nivo je še presenetljivo nizek. Temu so krive visoke cene. Če bi vlada vsaj malo opogumila svobodno pobudo, bi se brž pokazali rezultati.«

To je nekaj vtisov iz ust samih komunističnih pristašev, ki so odkrito priznali pomanjkljivosti. Nekateri pa so kljub lastnim očem odklonili vsako izjavo. »Naj zaključimo z besedami udeleženca Moschinija (politični simpatizer PSI): »Čepur ne morem še dati dokončne sodbe, mirne duše pa lahko povem, da se varajo tisti, ki verjamejo propagandi komunistov o življenju v Sovjetski zvezi.«

Z A D O B R O V O L J O

»Očka, kako to, da je tvoj nosk zmeraj tako rdeč?« hoče vedeti Petček pri kosilu.

»To je od vzhodnega vetra, kolikokrat ti moram to še reči,« nestrpno odgovarja očka. »Pri mizi raje ne govori toliko; bolj je, da mi podaš steklenico z vinom.«

»Ali nisi slišal,« se vmeša v pogovor mamica, »očetu daj vzhodni veter!«

»Povej, Erih, je nesreča, če se poročim na petek?«

»Smešno! Zakaj naj bi bil ravno petek izjema?«

Moj stari lev je poginil,« pravi krotilec nekemu beraču. »Ali bi ga hotel nadomestiti? Prav nič težko ni: v levji koži prideš v kletko in skupaj z levjino se uležeš k mojim nogam. Zato debiš pet frankov.«

»Prav rad, toda levinja?« ugovarja berač in se popraska po glavi.

»Brez skrbi bodi, stara je že in slabotna!«

Berač se je ves stresel kot šiba na vodi, ko je v levji koži skočil v kletko. Ko je zagledal levjino v kotu, je ves prestrašen izdahnil:

»Santa madonna!«

»Brez strahu!« je pomirjevalno odgovorila »levinja«.

»Pravijo, da bi šli jutri na Ponca, če bo lepo vreme.«

»Jaz grem!«

»Jaz tudi!«

»Oh, jaz nimam primernih čevljev; kako mi je žal!«

»Pot je menda hujša od poti na Mangart.«

»Kaj pa je pot na Mangart — pot za krave.«

»A seveda!«

Približno tako smo se pogovarjale pri večerji, ko smo sedele okrog kuhinje, obrnjene proti mogočni skupini Mangarta, ki je imel samo še vrh v soncu. Sedem nas je bilo takoj pripravljenih iti. Ze smo se videle v klinih, kako junaško in večje plezamo navzgor, kakor bi nas veter porival.

Drugo jutro smo bile prve na nogah, da bi videle, kakšno je vreme. Ni kazalo slabo. Od velikega veselja smo šle celo k telovadbi tisto jutro.

Po zajtrku smo si kar najhitreje spravile v krušnjake malico, vzele še vetrni jopič in se posloville od tabora s pesmijo »Zdaj gremo v planine veselega srca«. Peljal nas je brat Balu, ki je že bil na Poncah, a nam je komaj nazaj grede priznal, da še nikoli po tisti poti.

Prvi del poti, to je skoraj po ravnini, je najbolj nehvaležen, zato tudi nismo prišle do svoje prave dobre volje. Hodile pa smo še precej hitro in smo bile v eni uri že na Rifugio Zacchi. Na poti je hitro mineval čas. Saj nam je brat Balu mimogrede razjasnil več vprašanj iz fizike ali prirodopisa ali kemije. O, da bi ljudje že spoznali, kako so naše šole abstraktne, in da bi se vrnili k takemu učenju iz narave!

Po prvi hudi vzpetini smo se znašle pod prvimi klini. Morda je vrh, ki je visela čez skalo, napravila kateri močen vtis, vendar tega ni pokazala. Brat Balu je hodil prvi in pazil na znamenja. Me smo mu sledile. Nobena ni zaostajala.

Zdaj smo se vzpenjale skoraj ves čas le po klinih. Pri tem smo pa bile zelo zbrane in ni bilo slišati ne petja ne kleptanja. Le včasih, ko smo naletele na steno, ki je odmevala, smo se ustavile in kričale, lajale in mijavkale, da nam je vse odgovarjalo: krot-a-a, muš-uuš, ko-ko-dee.

Vrh nam je bil vedno bliže. Ostalo nam je le še malo napora. Na zadnjem vzponu smo morale paziti na kamenje, ker so se skale zelo kručile.

Brat Balu je bil prvi na vrhu in je veselo zaukal. Vesele smo bile tudi vse druge, pa tudi... lačne. Menda ni treba pisati, da smo se najprej najedle, istočasno pa smo vse pregledale, kaj se vidi. Nad Koroško je bila megla, ki se nam je grozeče bližala. Trbiž se je pa lepo videl in tudi Mangart. Poiskale smo knjigo in iz nje prebrale, kako se vsi, sicer maloštevilni planinci, ki pridejo gor, hvalijo, če so porabili za pot isti čas kot smo ga me. Torej smo pohvalile druga drugo in tudi me zapisale nekaj resnih in šaljivih misli v knjigo in se podpisale. Tudi nekaj Gregorčičevih verzov smo zapisale in tako še njega podpisale v knjigo na Poncah.

Pihal je vedno hujši veter, zato smo se kmalu odpravile nazaj. Lezle smo prav počasi z ene police na drugo, kljub temu pa se je tu in tam skotalil kak kamen v prepad pod nami. Vendar se nismo zavedale vseh nevarnosti, ki so nam pretile. Sele ko smo stale na grušču pod klini in smo gledale vrv skoraj navpično nad nami, smo se zavedale, kod smo hodile.

Zdaj je šlo hitreje navzdol, saj ni bilo več take nevarnosti in smo bile vse sijajne volje. To se je tudi slišalo, kajti bolj smo mislile na duhovite pesmice in dovipe, kakor pa na strmo pot navzdol.

Ko smo še pri soncu ponosno vkorakale v tabor, smo čutile, da smo se obogatile za eno novo izkustvo in za občutek, ki ga ima planinec, ko po naporni poti prilaze na vrh in mu je tu tako dobro, da mu ves drugi svet ni mar.

Dobrohotni boher

Nagrajene igre na natečaju RAI

V četrtek 1. oktobra t. l. ob 21.00 uri bo tržaška radijska postaja Trst A oddajala radijsko igro »Miramarski vodnjak želja«, ki jo je napisal naš znani gledališki igralec Joško Lukež. Gre za krstno izvedbo dela domačega avtorja, katero je prejelo tretjo nagrado na natečaju za izvorna slovenska dramska dela, ki ga je letos razpisala Italijanska Radiotelevizija.

V »Miramarskem vodnjaku želja«, ki ga bodo podali člani Slovenskega gledališča pod vodstvom avtorja, bomo spoznali zanimivo galerijo oseb in usod. Staro izročilo namreč pravi, da se obiskovalcem Miramarskega parka, če vržejo novc v

vodnjak pred gradom, uresniči vsaka želja, ki si jo pri tem mislijo. V igri zve-mo, kakšne so te želje in kako so, po izpolnitvi, usmerile nadaljnje življenje ljudi, ki so jih izrazili.

Pri tem se avtor poslužuje domiselne fantazijske igre. Novci v vodnjaku oživijo, se med seboj pomenkujejo, in tako zve-mo za svet in usode, ki so sicer nevidne in negibne.

Joško Lukež je s to igro ustvaril duhovito zasnovano delo, katero nam bo ob poslušanju odkrilo še eno vrline: namreč toplo poetičnost, ki je intimno povezana z veliko ljubeznijo do človeka.

Premiere ostalih na natečaju Italijanske Radiotelevizije nagrajenih ali priporočenih radijskih iger slovenskih avtorjev bo radijska postaja Trst A imela v sezoni 1964-65 na sporedu vsak prvi četrtek v mesecu zvečer, ponavljala pa jih bo vedno naslednjo soboto ob 15.30.

Sportna kronika »Olympije«

Preteklo nedeljo so se vršile v Gorici meddeželne lahkotletske tekme CSI, ki so se jih udeležili atleti raznih provinc (Verona, Vicenza, Trento, Padova, Benetke, Videm, Trst, Gorica itd.). Za goriško provinco sta tekmovala tudi dva člana Olympije. Susič je zmagal v skoku v višino (165 cm) in bo šel zato na vsedržavne tekme, ki bodo v Rovereto. Podberšček pa je imel smolo: v metu diska je zasedel šele peto mesto (33,48 m). Če bi ga goriški CSI vpisal za met krogle namesto za disk, bi pa tudi on bil poslan na vsedržavne tekme, kajti drugo plasirani v krogli je vrzel komaj 12,18 m, on pa sedaj redno meče čez 12,50 m. Na tekmoivanju v nedeljo 13. t. m., kjer so nastopili najboljši atleti iz cele dežele, je vrzel kroglo 12,95 m (boljšal svoj osebni rekord za pol metra).

Radio Trst A

Spored od 27. septembra do 3. oktobra

Nedelja, 27. septembra: 9.30 Slovenske zborovske skladbe. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Mrtvo srce« - napisal Jože Tomazič, za radio dramatisirala Alenka Javornik. — 12.00 Slovenska nabožna pesem. — 12.15 Vera in naš čas. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 15.00 Zlata risanka: Kvintet Avsenik. — 16.00 Malo znane velike ljubezni - Franc Jeza: »Edgar Degas in baletka«. — 21.00 Iz slovenske folklorne - Lelja Rehar: »Kmet na strelu, njiva v plevelu«.

Ponedeljek, 28. sept.: 19.15 Iz lovčevih zapiskov - Ivan Rudolf: (18) »Zagodova ta stara«. — 21.00 G. C. Menotti: »Amahl in nočni gostje«, opera v enem dejanju.

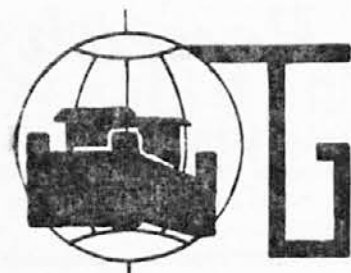
Torek, 29. sept.: 11.45 Folklorni mozaik. — 12.15 Zenski liki. — 18.30 Simfonična dela Richarda Straussa. — 19.15 Pripovedke o narodnih junakih: (13) »Pegam in Lambergar« - napisala Desa Kraševc. — 21.00 Radijska novela - R. Sacchetti: »Večer pred poroko«.

Sreda, 30. sept.: 12.15 Pogled na svet. — 18.30 Orkester v 18. stoletju. — 18.55 Slovenski romantični samospevi. — 19.15 Slovensko gledališče na Tržaškem: (1) »Citralniška doba« - pripravila Adrijan Rustja in Rado Nakrst. — 21.00 Simfonični koncert orkestra gledališča Verdi. V odmoru (približno ob 21.30) Obletnica meseca - Rado Bednarik: »Ob stoletnici rojstva filozofa Miguela de Unamuna«.

Četrtek, 1. oktobra: 12.15 Potovanje po Italiji. — 18.00 Pevski zbori Furlanije-Juljske krajine: Zbor »Sant'Antonio Vecio« iz Trsta. — 18.30 Kantate in oratoriji. — 19.15 Gradovi na Goriškem: (7) »Gradiški grad«. — 21.00 »Miramarski vodnjak želja«, radiokomedija, ki jo je napisal Joško Lukež. Delo nagrajeno na natečaju RAI za izvorna radijska dramska dela v slovenskem jeziku.

Petek, 2. okt.: 11.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Zena in dom. — 18.30 Jugoslovanski solisti. — 19.15 Jadransko morje - Gojmir Budal: (13) »Italijanska jadranska pristanišča«. — 21.00 Koncert operne glasbe.

Sobota, 3. okt.: 12.15 Zavojevalci gora - Dušan Pertot: (13) »Eigerjeva severna stena«. — 15.00 »Volan«, oddaja za avtomobiliste. — 15.30 »Miramarski vodnjak želja«, radiokomedija, ki jo je napisal Joško Lukež. Delo nagrajeno na natečaju RAI. — 17.20 II. vatikanski koncil. Poročila in komentarji o vseslojnih cerkvenem zboru. — 19.00 Predelava folklorne glasbe. — 19.15 Počitniška srčanja - pripravil Saša Martelanc. — 20.45 Zbor »Vinko Vodopivec«.

GORIŠKE NOVICE

Se o naših šolah...

Pred dnevi se je po Goriškem razširila vest, da Solsko skrbništvo ne bo pri prihodnjih namestitvah na slovenskih srednjih šolah upoštevalo stolice, ki so bile za naše šole določene s posebnimi dekreti predsednika republike. Sklicuje se na dejstvo, da te stolice nimajo istega števila ur kakor odgovarjajoče stolice na italijanskih šolah, pri tem pa pozablja, da gre za stolice, ki so določene po omenjenih dekretih s točnim organikom.

Na nižji srednji šoli misli celo skrčiti število razredov, češ da število vpisanih učencev ne doseže števila, določenega po zakonu za italijansko enotno srednji šolo. Mnenja smo, da je bila protizakonita že sama spojitev nižje srednje šole in Strokovne, ki se je izvedla ob začetku preteklega šolskega leta, ker se ni izvršila z dekretom predsednika republike, kakor določa zakon o slovenskih šolah iz leta 1961, temveč po samovoljnem sklepu krajevnih šolske oblasti. Toliko bolj pa se nam zdi protizakonito nameravano skrčenje števila razredov, ki je ravno tako bilo določeno s posebnimi, v ta namen izdanim dekretom predsednika republike.

Ne vemo sicer, če take govorice odgovarjajo resnici, dejstvo pa je, da to vznemirja ne samo zainteresirane učne moči, ampak tudi širšo slovensko javnost, ki gleda na svojo šolo kakor na punčico svojega očesa. Dekreti predsednika republike so vsekakor zakonodajna podlaga, na kateri temelji ustroj naših šol, ki je krajevna oblast ne more samovoljno spremeniti. Zaradi tega smo prepričani, da so gornje govorice neosnovane in pričakujemo od krajevnih šolskih oblasti nič drugega kakor to, da spoštuje besedilo in duh dekretov najvišje državne oblasti.

Praznik grozdja in razstava gob v Gorici

V nedeljo 20. septembra je bil v našem mestu že tradicionalni praznik grozdja, združen z razstavo gob na pokritem trgu. Nad sto stotov najboljšega grozdja je bilo dano v razprodajo po zmernih cenah. Na stojnicah smo lahko videli tudi vse vrste gob, užitnih in strupenih, ki rastejo v naši deželi. Napisani na gobah so povedali, da so bile gobe nabrane v Grojni, na Kalvariji, v Beneški Sloveniji in v Panovcu onstran meje. Natančno so bile označene tudi užitne in strupene gobe. — Razstava je privabila na pokriti trg precejšnje število kupcev in gledavcev.

Kriza podgorske predilnice

Predstavniki vodstva tekstilne tovarne v Podgori so se v petek 18. septembra sestali na goriški prefekturi, da dosežejo sporazum v zvezi z nameravanim odpustom delavcev. 289. delavcem tekstilne tovarne v Podgori, Ronkah ter rajonskega oddelka v Podgori je grozil odpust. Na sestanku so proučili vse možnosti ter prišli do edine rešitve olajšanja težkega položaja, in sicer, da bodo poslali vseh 289 delavcev v dopolnilne blagajne za dobo šestih mesecev. Ta rešitev bo za delavce, zlasti za družinske gospodarje nekoliko tolažljiva, a kaj bo po šestih mesecih? Ali bodo tovarne dobile v tem času dovolj naročil, da bodo lahko zagotovile delo vsem svojim uslužbencem? — Kriza podgorske predilnice bo znatno ohromila tudi gospodarski položaj Gorice.

Dela za avtocesto so ustavljena

Dela za zgraditev nove avtoceste iz Trsta v Benetke in odcepca do Vidma so ustavljena, ker primanjkuje denarnih sredstev. Država je sicer prispevala doslej že štiri milijarde lir, a potrebnih je še nadaljnjih osem za popolno dograditev.

Poročilo bolniške blagajne

Pokrajinski odbor bolniške blagajne INAM je na svoji seji dne 16. septembra izdal poročilo o enoletnem delovanju bolniške blagajne.

Povprečno število zavarovancev in družinskih članov potrebnih zdravniške pomoči v tem letu je doseglo število 78.859, od teh 30.722 direktnih zavarovancev in 35.950 njihovih družinskih članov. V tem številu je najmočnejše zastopano industrijski sektor, ki zavzema 78 odstotkov vseh zavarovancev, sledijo kmetovavci, trgovci, gospodinjke pomočnice ter banke in zavarovalnice. Za vse te zavarovance potrebne zdravniške pomoči je INAM izdala

2427 milijonov lir. Izkazalo se je tudi, da je prosta izbira zdravnika, ki je v veljavi že drugo leto, naletela na zelo ugoden odmev pri zavarovancih. Delo zdravnikov je razdeljeno, zato lahko posvečajo večjo paznjo posameznim primerom.

Natečaj za službe pri INAM

Razpisan je natečaj za 127 mest svetnika pri bolniških blagajnah INAM. Prosvitci ne smejo imeti še 30 let, morajo biti italijanski državljani z opravljeno vojaško službo ter univerzitetno diplomno iz prava, političnih in socialnih ved, trgovine ali ekonomije.

Vse potrebne informacije se dobijo na sedežu INAM v Gorici, ul. Leopardi, št. 6.

Umrli je mali Fabio

Mali Fabio Martinelli, ki je s svojo težko hibo na srcu vzbudil toliko sočutja med Goričani, da so zanj nabrali čez milijon lir, je po operaciji v Turinu umrl. Priznani kirurg prof. Dogliotti je z veliko ljubeznijo, a majhnim upanjem, operiral srce malega Fabia. Toda njegova hiba se je izkazala za težjo kot se je zdelo in Fabio ji je kljub operaciji podlegel. Mrtvega so pripeljali najprej na dom v Koprivo, nato v nedeljo zjutraj v stolnico, kjer je bila maša zadušnica, ali bolje sv. maša v zahvalo vsem plemenitim srcem Goričanov, ki so tako velikodušno pomagali pri nabirki za božnega malčka. Pozneje so otrokovo truplo prenesli v Koprivo, kjer so ga položili k večnemu počitku na vaškem pokopališču.

„Katoliški glas“ v vsaki slovensko družini!

TRŽAŠKE NOVICE

Letošnji tabor

Letošnji slovenski tabor smo določili za zadnji nedeljo v septembru. Toda vreme je postalo negotovo in hladno. Ker smo naprosili za sodelovanje na taboru tudi Korošice in Goričane, se bojimo, da bi nam vreme preprečilo prireditve na prostem. Zato smo se odločili, da prenesemo tabor v Trst in sicer v avditorij. Po zagotovitvi uprave avditorija, bi lahko imeli prireditve v nedeljo 11. oktobra. Pripravljamo se za ta datum in vabimo že sedaj vse Slovence na ta naš prosvetni praznik. V nedeljo, 11. oktobra! Podrobni spored bomo še javili.

Slovenska prosveta v Trstu

Nižji tečajni izpit v Rojanu

Državna industrijska strokovna šola s slovenskim učnim jezikom v Trstu (Rojan) objavlja seznam učencev in učenk, ki so v tekočem šolskem letu uspešno opravili nižji tečajni izpit:

Bertok Iztok, Blasina Ladimir, Cibic Sergij, Cunja Danilo, Cossutta Albert, Emil Bruno, Ferluga Fabij, Kralj Karel, Mihalič Jordan, Moro Aldo, Rodella Zdravko, Šibelja Danilo, Svetlič Darji, Trobec Marij, Umek Jurij, Zampieri Boris; Bembi Nada, Bensi Nadja, Calzi Ljudmila, Grilanc Nevenka, Pettrossio Nadja, Poles Gracijela, Prelec Aleksandra, Prelec Lilijana, Racman Marija, Savi Eda, Saina Ana (privatistka).

Bazovica

Mladinski dom Anton Martin Slomšek

Z velikim veseljem javljamo, da je mladinski dom dokončan in da bo slovesna otvoritev 11. oktobra tega leta.

Dela so hitro napredovala in to po zahtevi podjetnika Marija Lojzeta, ki je znal razna dela pri gradnji doma časovno lepo razporediti in je znal najti pravočasno sodelavce. Temeljni kamen je tržaški nadškof blagoslovil letos 14. junija in po komaj 4 mesecih bo dom blagoslovljen. Lep rekord.

V tej tako nagli uresničitvi mladinskega doma vidimo tudi nadnaravno oporo, ki nam jo je dal božji služabnik A. M. Slom-

Podgora

V nedeljo zvečer je po kratki bolezni umirala v goriški bolnici Pušnar Terezija, ki je od 1. avgusta že štela 80 let. Ob umirajoči so poleg že 86-letnega, a še čilega in zvestega moža Franceta bili zbrani tudi številni sinovi in hčere, ki so nekateri prišli od daleč in iz inozemstva.

Vsi ti in mnogi sorodniki in sočustvujoči so se v torek udeležili pogreba in s pogrebom združene svete maše.

Ovdovalemu Francetu Pušnarju, ki je zvesti naročnik Katoliškega glasa, in vsem v družini in sorodstvu izražamo naše sožalje. Pokojni Tereziji na podobi dobri Bog večno veselje v nebesih.

Števerjan

V soboto 19. septembra sta se poročila učitelj Marjan Terpin in Marta Komjanc, oba iz znanih števerjanskih družin. Poročil ju je nevestin stric g. M. Komjanc. Oba novoporočenca se pridno udeležujeta v našem katoliško-prosvetnem delu, saj je ženin predsednik SKPD, nevesta pa tajnica.

Vsi prijatelji in znanci jima želimo predvsem božjega blagoslova na skupni življenjski poti in pa, da bi še naprej ostala zvesta delavca na našem prosvetnem polju.

Sovodnje

Sovodnjska občina namerava postaviti v vsi spomenik pogrešanim in padlim na vseh frontah v zadnji vojni. Naproša zato vse prizadete svojce, naj sporočijo imena svojih dragih, padlih ali pogrešanih, sledečim odbornikom: Zigonu Danilu za Sovodnje, Cernicu Karlu za Rupo, Pipanu Andreju za Gabrje, Kovicu Oskarju za Peč in Cernicu Virgiliju za Vrh.

Doberdob

V dveh mesecih — dve poroki pri »Kovačevih«, 8. avgusta se je poročil Andrej Lakovič, zidarSKI mojster z domačinko Marijo Jarc. 19. septembra pa je sklenila zakonsko zvestobo Vida Lakovič, dolgoletna, zvesta cerkvena pevka z Jordanom Franco iz Romansa. Iskreno čestitamo želeč jima obilo sreče in božjega blagoslova.

šek, kateremu je dom posvečen in h kateremu smo se zlasti v teh štirih mesecih zatekali.

Tudi račune imamo takorekoč zaključene: vemo koliko bo stalo: okrog 15 milijonov. Državna banka »Cassa depositi e prestiti« nam bo posodila 10 milijonov, ki jih bomo odplačevali 35 let. Teža 5 milijonov pa leži sedaj na naših ramah. Ta vsota nam sedaj beli glavo in nas sili, da se obračamo na farane in na širšo javnost s prošnjo, da nam pomagajo z darovi in posojili.

Svetujemo dobrim osebam, ki bi nam hotele pomagati, da to store s posebnim namenom in sicer da bi izposlili od Boga čimprejšnjo proglasitev božjega služabnika Slomška k blaženim.

Vse dobrotnike, znance in prijatelje že sedaj vabimo na otvoritev, ki bo 11. oktobra v popoldanskih urah.

V tem mesecu smo dostojno počastili bazoviške žrtve ob udeležbi kulturnih in političnih predstavnikov. Pri sv. maši smo se v molitvi spomnili štirih bazoviških žrtev in tisočernih padlih v zadnji vojni in slišali, kakšne so naše dolžnosti do naroda po svetlem zgledu, ki nam ga je dal naš svetniški rodoljub Slomšek.

Zelo lepo je uspela tudi marijanska procesija, ki se že 16. leto vrši v naši fari 8. septembra v spomin na nepozabno romanje Fatimske Matere božje po slovenskih vaseh naše škofije.

15. septembra smo v lepem številu poromali na Barbano in se tam pridružili tisočglavi množici Marijinih častilcev iz Gorice in Trsta.

DAROVI

Za Alojzjevišče: Družina Vetrin 5.000 + 1.000; družina Ferfolja 5.000; Fr. Konje 500; M. Z. 3.000; Košuta Artur 5.000 lir. Vsem dobrotnikom kličemo: Bog povrni!

Za Zavod sv. Družine: Velikonja Milka 2.500; N. N., Gorica 2.000; družbenica iz Gorice 3.000; družina Vetrin 5.000; g. Koshuta Artur 5.000; M. Z., Gorica 4.000; N. N. 1.000 lir.

Vsem blagim dobrotnikom tisočer »Bog povrni!«

Letovanje v koči sv. Jožefa

Poletje se bliža h koncu in z njimi tudi brezskrbne počitnice; ostajajo nam samo še spomini na lepe dneve, ki smo jih članice Dekliških krožkov iz Goriške preživlele v Zabnicah.

Nestrpno smo čakale, kdaj napoči 10. avgust — dan odhoda. Pred nami so namreč v koči sv. Jožefa letovali fantje. Končno je le prišel ta dolgo pričakovani dan in dekleta iz Gorice in okolice smo se zbrale na goriški postaji. Na obrazih vseh se je brala nestrpnost in vse smo se veselo ločile od goriškega mesta. Vlak je bil natrpan turistov, ki so kakor me odhajali na počitnice.

V Zabnicah smo veselo poskakale z vlaka in že smo občutile svežino gorskega zraka. V koči sv. Jožefa so nas vsi veselo sprejeli in začelo se je naše prijetno letovanje. Seveda nismo bile še vse, naši dešetorjci se je pozneje pridružil še deset deklet, tako da je koča sv. Jožefa v tem poletju dosegla rekordno število gostov — dvajset deklet.

Zivljenje v koči je potekalo veselo dan za dnem. Zjutraj smo šle k sv. maši, ki jo je ob pol osmih daroval gospod asistent dr. Franc Močnik. Med sv. mašo smo imele kratko premišljevanje o svetniku tistega dne. Tako smo imele prebivalke kočje dovolj prilike za dušno hrano; za telesno pa sta skrbeli čč: sestri in se močno potrudili, da je bila hrana vedno dobra in zadostna.

Zjutraj smo po zajtrku hodile navadno k potoku, popoldne pa na daljše izlete. Šle smo k Belopeškim jezerom in od tam občudovali lepoto Mangarta, čigar vrh smo po sončnem zahodu večer za večerom še zadnjič pozdravljale iz kočje sv. Jožefa. Mrak je že objemal zemljo, Mangart pa je še vedno žarel v sončnem zatonu — krasen in nepozaben pogled!

Obiskale smo tudi tržaške skavtince, ki so taborile pri zgornjem Belopeškem jezeru. Lep je bil izlet v Tinji log, škoda le, da nas je dež pošteno opral, tako da je bila naslednji dan razstava oblek na ograji pred kočjo, ki so se sušile na soncu.

Seveda, kako bi na naših izletih pozabili na Sv. Višarje, pod okriljem katerih smo bivale? In res smo se 14. avgusta takoj po sv. maši odpravile na to znano romarsko pot. Po stari romarski navadi

smo na Planini pile čaj in tako pokrepčane nadaljevale pot do vrha.

V cerkvi smo se zatekle z molitvijo k Mariji in nato tudi posnažile cerkev; števerjanska dekleta pa, ki so v takem opravi bolj izvežbana, so lepo okrasila oltar.

Zvečer, ko so bili na Sv. Višarjah slovenski romarji iz Kranja na Gorenjskem, smo imeli procesijo z lučkami. Vmes smo doživeto prepevale lepe Marijine pesmi. Po končanem blagoslovu pa smo napravile pri križu velik kres in tam veselo pele narodne pesmi, da je glasno odmevalo na vse strani. Prenočile smo na Sv. Višarjah in čeprav smo vse prej kot udobno spale, smo bile vseeno vesele in zadovoljne.

Naslednjega dne smo se takoj po sveti maši odpravile na Lovca. Čeprav malo upehane, smo prišle srečno na vrh in imele sladko zavest, da smo tudi me dokazale svoje goriške sposobnosti.

Tržaški skavtje, ki so taborili v Zajzeru, so nas tudi povabili na svoj predzadnji taborni ogenj. Tako smo se odpravile ob 19.30 na pot proti Ovčji vasi. Veselo smo korakale in si s petjem krajšale čas. Noč je bila krasna, luna je obsevala s svojo svetlobo gorske velikane in gozdove, tako da je bilo vse nekam skrivnostno, skoraj pravljiceno. Skavtje, tržaški in goriški, so nas prijazno sprejeli. V njih družbi smo nas zabavnimi prizorčki, slovensko pesmijo in pitjem toplega čaja, s katerim smo bile postrežene, preživlele krasen večer. Za slovo so nam skavti s pomočjo ročnih baterij razkazali še svoj tabor.

Dnevi so potekali, vsak dan smo doživljale nove lepote, nove občutke in nove dogodke. Približal se je čas odhoda; nekateri so nas sicer že prej zapustile, kar nas je pa še ostalo, smo se vrnile v nedeljo 30. avgusta znova na Goriško.

Sedaj, ko je že vse mimo, živimo od lepih spominov in Bog daj, da bi se take počitnice v koči sv. Jožefa še večkrat ponovile, zlasti ker bo drugo leto obhajala koča sv. Jožefa že deseto leto svojega obstoja.

Pri tem gre največja zasluga gospodu asistentu, ki nam vsako leto te počitnice omogoči in poskrbi, da se duhovno in telesno okrepiamo za novo šolsko leto.

Udeleženka M. K.

Oče naš motoriziranih oseb

Oče naš: Sonce, zrak in voda pripadajo vsem. Tudi s cesto naj bi bilo tako. Bog je Oče tudi pešcev, otrok in starih ljudi. Tudi vozila imajo enake pravice na cesti, pa naj bodo kolo, vespa, moped, motor, tovornjak, Fiat-600, Volkswagen, Mercedes, traktor ali avtobus. Zato: obzir drug do drugega! Voziti v bratski vzajemnosti!

Kateri si v nebesih: vsi smo poklicani, da vanje pridemo. Nihče od nas pa ni poklican, da z brezobzirno vožnjo pospeši bližnjemu pot s tega sveta. To pravico si je Bog sebi pridržal in tako je najboljši prav za nas vse!

Posvečeno bodi tvoje ime: ko voziš po cesti, nikar ne misli, da boš laže vozil, če boš vsakega mimoidočega, ki te je prehitel ali ti ne da prednosti, oznanjal in stresel nadenj celo vedro kletvin. Če se že ježiš, vsaj preklinjaj ne. Mir je vedno bolj koristen kot togota. — In ko ob nedeljah vidiš napise ob cestah, ki ti oznanjajo, kdaj je v kraju sv. maša, ne preziraj jih. Vzemij si čas za sv. mašo! Tudi duša mora živeti. In tretja božja zapoved: Posvečuj Gospodov dan, velja slej ko prej.

Pridi k nam tvoje kraljestvo: božje kraljestvo je v dostojnosti, pravičnosti, dobroti, obziru do bližnjega, v pripravljenosti drugim pomagati. Ne bodi na cesti podoben razbojnikom, ki so napadli popotnika, kateri je šel iz Jeruzalema v Jeriho. Ne bodi zato na cesti razbojnik, ampak usmiljeni Samaritan!

Zgodí se tvoja volja: božja volja je, da se držiš reda tudi pri vožnji in da spoštuješ prometne predpise. Opozorila ob cesti in prometni stražniki morajo biti ob času vožnje zate izraz božje volje.

Kakor v nebesih, tako na zemlji: ni dvojne morale, ena zame, druga za ostale. Bodí ti prvi, ki si obziren na cesti, pa boš tudi žel obziran do sebe.

Daj nam danes naš vsakdanji kruh: večina ljudi se dames vozi v zvezi s svojim poklicem. Avtomobil je prenehal biti luksus. Zato glej, da si dovoljenja za vožnjo ne boš lahkomišlelno zapravil zaradi pitja alkoholnih pijač ali zaradi želje po uveljavljanju na cesti. Zlasti pa pazi, da ne boš s svojo malomarnostjo ali brezobzirnostjo kriv kake prometne nesreče in tako oropal družini očeta, ki mora služiti

svojim otrokom in ženi vsakdanji kruh.

Odpusti nam naše dolge: ne meči vedno na ecsti krivdo na drugega! Raje se vprašaj, koliko si pri nesreči ali trčenju sodeloval tudi ti! Bodi zato previden, zlasti pri prehitivanju.

Kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom: če le moreš, se že na cesti pobojaj s tistim, ki se je zadel vate. Izogibaj se tožb. Več bodo zaslužili odvetniki kot pridobiti ti in tvoje vozilo. Za zapravljeni denar bi si že zdavnaj popravil vozilo in še novega zraven nabavil.

In ne vpelji nas v skušnjava: veliko je skušnjav na cesti: prehitovati, zlasti na ovinku; drveti preko sposobnosti vozila; zahtevati prednost in potem: bum v drevo ali občestni jarek ali v drug avtomobil. Zlasti velika pa je skušnjava, ko tako prijetno sedi v kakem gostišču in si drugi z užitkom polnijo kozarce vina ali piva. Ti pa reci: zapik! in obrni kozarec. Odgovoren si nele zase, temveč za vse, ki so se zaupali tvojemu volanu.

Temveč reši nas hučega: reši nas prometnih nesreč, pa naj smo pri tem krivi ali ne. Ko je človek mrtev, ne pomaga nobena ugotovitev, da si prav vozil. Zato pa: nagle in nepredvidene smrti, reši me na cesti, o Gospod!

Amen: Naj bo tako, da mi vozilo ne bo ne v dušno in ne v telesno škodo, temveč od Boga hoteno sredstvo, da si z njim pomagam v življenju in dosežem tudi večno življenje!

OBVESTILA

PROCESIJA ROZNOVENSKÉ M. B. Vabimo vse Marijine častivce na tradicionalno procesijo rožnovenske Matere božje, ki bo dne 4. oktobra v Barkovljah pri Trstu po sv. maši ob 8^h zjutraj.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici